

Kinderopvang
WIELEWAAL

Pedagogisch beleid

Versie december 2023

INLEIDING

In Wielwaal staat het kind centraal. Wij voorzien een warme opvang waarbij ieder kind de tijd en ruimte krijgt om zich op zijn of haar eigen tempo te ontwikkelen. Het welbevinden is een basiswaarde in de ontwikkeling van elk jong kind. Vandaar zetten we in Wielewaal het welbevinden van elk kind op nummer één en proberen nadien op basis hiervan de ontwikkeling te stimuleren.

Om elk kind maximale leerkansen te bieden en de ontwikkeling optimaal te stimuleren, hebben wij onze pedagogische visie en werking vastgelegd in een pedagogisch beleid.

IK VOEL MIJ GOED

WELBEVINDEN

Voordat we kunnen inzetten op de ontwikkeling van kinderen, is het noodzakelijk dat een kind zich goed voelt in de omgeving en in het contact met anderen. In Wielewaal vinden wij het erg belangrijk dat elk kind geleidelijk aan kan wennen aan de nieuwe omgeving en aan nieuwe personen. Vandaar hebben wij bewust gekozen voor een uitgebreide wenperiode. Deze wenperiode bestaat enerzijds uit een gesprek en eerste kennismaking met de ouders. Het is belangrijk dat de ouders zich goed voelen bij het gekozen opvanginitiatief en de begeleiders in de opvang. Anderzijds is er ook bewust gekozen voor een wenweek die elk kind de tijd geeft om, eerst samen met de ouders en nadien in korte periodes alleen, te kunnen wennen aan de opvang en de begeleiders. De wenweek kan ook aangepast worden naargelang de noden van de ouders en het kind. Elk kind en elke ouder is anders en hebben soms nood aan wat meer of minder tijd om te kunnen wennen.

EMOTIONELE ONDERSTEUNING EN RESPECTVOLLE HOUDING

Onze visie omtrent de emotionele ontwikkeling bij jonge kinderen sluit aan bij onze individuele aanpak. Elk kind ontwikkelt op zijn eigen tempo en manier, dat wil zeggen dat wij in Wielewaal kinderen de ruimte geven om hun emoties te tonen. Wanneer kindjes het moeilijker hebben of boos zijn, kan dit voor ons. Zij mogen zich op de grond gooien en even in het rondspartelen van boosheid, zolang ze hierbij geen andere kindjes en begeleiders pijn doen of expres speelgoed stuk maken. Wij proberen naar de kinderen te verwoorden hoe wij denken dat zij zich voelen, want dit weet je natuurlijk nooit zeker. *Bv. Ik denk dat je boos bent omdat je nog liever wilt spelen in plaats van aan tafel te komen. Je mag even boos zijn en als je zin hebt om erbij te komen is hier een stoel, een slab en een bordje lekker eten dat voor jou klaar staat.* Ook wanneer wij als begeleiders bepaalde emoties ervaren, zullen wij deze onder woorden brengen. *Bv. Ik ben een beetje verdrietig vandaag omdat jullie elkaar steeds pijn doen en dat vind ik niet fijn.* De emotionele ontwikkeling wordt ook om de 6 maanden grondig geobserveerd en onder woorden gebracht in het persoonlijk observatiedocument van elk kind.

COMMUNICATIE MET OUDERS

Als ouders vertrouwen hebben in het opvanginitiatief en in de begeleiders, zal hun kind dit ook aanvoelen. Vandaar vinden wij het in Wielewaal van groot belang dat het contact met de ouders niet alleen in de wenperiode, maar gedurende de hele opvangperiode goed blijft verlopen.

Tijdens breng- en haalmomenten maken wij graag tijd voor een korte babbel over het dagverloop. Daarnaast hebben we ook met elk gezin een whatsapp groep voor een vlotte communicatie en voor het sturen van foto's. De whatsapp groep zorgt er voor dat wij steeds bereikbaar zijn voor de ouders. Naast de whatsapp groep maken wij ook gebruik van het online platform Koning Apestaart, waarin we het dagverloop van de kinderen registreren. Ook hebben we een blog, aangezien we het belangrijk vinden dat ouders op de hoogte zijn van de activiteiten die wij doen met hun kind.

STRUCTUUR

Voorspelbaarheid zorgt voor herkenbaarheid en dat bevordert het welbevinden. In Wielewaal werken we op het ritme van elk kind en daarom is het niet altijd gemakkelijk om de structuur te bewaren. We gebruiken alle kleine momenten om een houvast te bieden voor de kinderen.

Bijvoorbeeld:

- Steeds na het eten drinken en handen en mond wassen met een doekje.
- Steeds voor en na het slapengaan pampers verversen of naar de wc gaan.
- Steeds na het slapengaan de tutjes aan het tuttenbord hangen.
- We maken gebruik van liedjes zoals: aan tafel gaan, opruimen,...
- Voor het slapengaan lezen we een verhaal met de peuters.
-

Hieronder vinden jullie het dagverloop van Wielewaal. Dit dagverloop geldt vooral voor de peuters, maar ook bij hen houden we rekening met de eigen noden en behoeften.

Bijvoorbeeld: wanneer een peuter een slechte nachtrust heeft gehad, kan deze een extra dutje doen.

<p>8u-10u Alle kindjes en ouders worden ontvangen. De kindjes kunnen vrij spelen.</p> <p>10u00 De jongere baby's doen een dutje in de voormiddag.</p> <p>9u30-10u30 We doen een begeleide activiteit, we spelen samen allerlei leuke spelletjes of we doen een knutselactiviteit.</p> <p>11u00 Aan tafel! De baby's krijgen groentepap en de peuters kunnen smullen van een lekkere en gezonde maaltijd.</p> <p>11u30: Na het eten kunnen de peuters nog even vrij spelen. De oudste baby's beginnen aan hun middagdutje.</p> <p>12u00 Als alle peuters klaar zijn om te gaan slapen, lezen we samen nog een boekje in de zetel.</p> <p>15u00 Na een goed dutje is het tijd voor een vieruurtje. De baby's krijgen fruitpap en de peuters krijgen lekker fruit en boterhammetjes of een gezond tussendoortje.</p> <p>16u-17u30 De kindjes worden opgehaald door hun ouders.</p>

EEN WARM NEST

In Wielewaal willen we een tweede thuis creëren voor de kinderen. Deze gezellige en huiselijke sfeer proberen we als volgt te bekomen.

We hebben gekozen voor neutrale kleuren, aangezien het speelgoed zelf al fel gekleurd is. Daarnaast hebben we in Wielewaal een gezellig hoekje gecreëerd door een zetel te plaatsen waarin we samen kunnen knuffelen en de kinderen zich kunnen terugtrekken om een boekje te lezen. Net zoals thuis hebben wij ook onze eigen keuken waar er samen met de kinderen verse en lekkere maaltijden bereid worden.

Voor het grootste deel is er in Wielewaal vloerverwarming voorzien, zodat kinderen zonder schoentjes kunnen rondlopen en de allerkleinste door heel de ruimte kunnen kruipen.

Naast de indeling van Wielewaal mogen de kinderen ook persoonlijke voorwerpen van thuis meebrengen zoals hun eigen drinkbeker, tutjes, knuffels, een familiefoto en een slaapzak. Ook hebben de kinderen enkele dingen die enkel zij gebruiken, zoals een eigen kastje, een vaste slaapplek...

IK IN WIELEWAAL

OPVANG OP MAAT

Een kind wordt, in tegenstelling tot wat sommige mensen denken, niet geboren als wit blad. Elk kind heeft van kleins af aan een eigen karakter en eigen gevoel. In Wielewaal werken we niet met een vast ritme, maar vertrekken we vanuit de noden en behoeften van elk kind.

Bij het eerste gesprek met de ouders wordt besproken hoe het dagverloop van het kind er thuis uitziet. We proberen het ritme van het kind te volgen en eet-en slaappatronen zullen worden aangepast aan de noden van de kinderen. Wanneer je werkt op het ritme van elk kind is het noodzakelijk dat je elk kind goed kent. In Wielewaal maken we daarom veel tijd om ook één op één met kinderen bezig te zijn. Een goede communicatie hierover onder de begeleiders en naar de ouders toe is dus noodzakelijk.

VEILIG IN WIELEWAAL

De inrichting van de ruimte en het aanbod aan speelgoed is doordacht gekozen om de kinderen zoveel mogelijk uit te dagen en toch de veiligheid van de kinderen te garanderen. In Wielewaal kiezen wij er voor om het kind kind te laten zijn en hen volop op ontdekking te laten gaan. Door de bewuste keuze van een extra personeelslid hebben wij doorheen de dag een extra paar ogen om de veiligheid van alle kinderen te garanderen zonder hen in hun ontwikkeling te beperken. Wanneer wij zelf bewust kiezen voor een activiteit dat enkele gevaren met zich meebrengt, zorgen wij steeds voor extra begeleiding.

Bijvoorbeeld: in de zomer staat er soms een zwembadje in de tuin, deze activiteit zal aangeboden worden wanneer er een extra stagiair is of de verantwoordelijke mee kan helpen.

Ook tijdens slaapmomenten proberen wij zoveel mogelijk veiligheid te creëren. De allerkleinsten (kindjes onder de 6 maand) slapen bij ons in de speelruimte. Door het slapen in de ruimte zijn er nog voldoende prikkels aanwezig en kunnen de kindjes regelmatig gecontroleerd worden, waardoor de kans op wiegendood daalt. Zodra de kindjes wat ouder zijn, gaan zij in een kamertje slapen. De bedjes in de slaapruijnte zijn ook voorzien van een Aerosleep om meer veiligheid te garanderen. Daarnaast wordt steeds voldoende de slaapkamers binnen gegaan om te kijken hoe het met de kindjes gaat.

VAN KLEIN TOT GROOT

In Wielewaal werken we in een verticale groep, dat wil zeggen dat alle kinderen tussen 0 en 3 jaar in één ruimte worden opgevangen. We hebben bewust gekozen voor deze werking, omdat wij hier als begeleiders veel voordelen in zien. Jonge kinderen kijken graag in het rond en houden alles in het oog. Voor onze jongste baby's is het dan ook fijn dat er voortdurend oudere kinderen rondlopen en aan het spelen zijn. Niet alleen onze baby's houden alles in de gaten, maar ook de kruipers zijn top in het rondkijken. Zij kijken naar de peuters en imiteren al te graag hun gedrag. Dit zorgt ervoor dat zij op een korte tijd heel veel kunnen bijleren. Indien wij hen even niet kunnen ondersteunen tijdens deze leerkansen nemen de peuters deze rol op zich. *Bijvoorbeeld: Handjes geven tijdens het leren stappen of kruipers helpen om aan het speelgoed te geraken dat ze graag willen.*

Doordat alle kinderen in één ruimte worden opgevangen hebben ze veel contact met elkaar. Kinderen leren op een goede manier contact zoeken, rekening houden met elkaar, delen en elkaar helpen. In Wielewaal hechten wij hier veel belang aan. Wij gebruiken verzorgmomenten voor de baby's als leerervaringen voor de peuters. We leren hen een flesje geven of laten hen tutjes teruggeven. Ervaring leert ons dat zowel de baby's als de peuters dit heel fijn vinden om te doen.

Ondanks de verticale werking proberen we zeker ook momenten in te plannen waarbij we meer focussen op een bepaalde leeftijdsgroep. Wanneer er veel baby's slapen maken we tijd voor de peuters om met hen te knutselen, te spelen, naar buiten te gaan,... Omgekeerd gebeurt dit op de middag wanneer de peuters hun middagdutje doen. Wij hebben dan tijd om ons te focussen het spelen en knuffelen met de baby's.

WIELEWAAL ALS ONTMOETINGSPLAATS

Wielewaal staat voor een gezellige, warme en huiselijke omgeving. Wij proberen ook de ouders hier te betrekken. Tijdens breng- en ophaalmomenten hebben de ouders altijd de kans om met elkaar een babbeltje te doen, indien zij hiervoor open staan. Wij proberen op regelmatige basis een fijn moment te organiseren waarbij alle ouders uitgenodigd worden voor een hapje en een drankje in Wielewaal. Eén van deze vaste momenten vindt plaats wanneer er kindjes naar school gaan. Alle ouders worden uitgenodigd om na het ophalen van hun kindje nog gezellig te blijven plakken, op deze manier willen wij allemaal samen de schoolgang uitwaaien en hun carrière bij Wielewaal op een fijne manier afsluiten.

PEDAGOGISCHE BEGELEIDING

REGGIO-EMILLIA

Om kwaliteitsvolle begeleiding te kunnen bieden, hebben we inspiratie gehaald bij de Reggio-Emillia werking. Reggio-Emillia vertrekt vanuit het luisteren naar het kind in plaats van zelf te vertellen. “Een kind bestaat uit honderd: honderd talen, honderd handen, honderd manieren om te spelen, kijken en voelen. Een kind heeft honderd werelden om te ontdekken.”¹ Vaak bepaalt de begeleider wat er geleerd wordt, waar er naar gekeken wordt, kortom wat de kinderen zullen moeten doen. Op deze manier leert het kind geen honderd talen, maar één, die van de begeleider.

Onze visie vertrekt vanuit het kind. Wij laten het kind zelf experimenteren, zelf ontdekken, zelf nadenken. Kinderen nemen veel meer mee van wat ze zelf ontdekken of bedenken dan wat een begeleider voor hen doet. Activiteiten die wij aanbieden zijn gebaseerd op dat principe. We laten kinderen ontdekken en experimenteren met materialen, het eindresultaat is hierbij niet van belang.

Het stimuleren van de zelfstandigheid, bevordert ook het zelfvertrouwen van de kinderen. Kinderen leren om zelf hun jas en schoenen uit te doen, ze leren zelfstandig eten en drinken en zelf materiaal en speelgoed te nemen en weer op te ruimen. Veel speelgoed is eenvoudig bereikbaar voor de kinderen waardoor ze zelf kiezen met wat ze willen spelen, dat geldt ook voor de jongste kinderen. Door het kiezen wat ze zelf willen, leren kinderen zichzelf kennen en vormen. We betrekken de kinderen vaak bewust in keuzes.

Bijvoorbeeld: welk boek gaan we lezen? Welke kleur slab wil je aandoen?

Vertrekken vanuit het kind wilt ook zeggen dat je goed moet observeren waar kinderen mee bezig zijn, wat hen interesseert. We kijken en luisteren naar de kinderen en proberen hier verder op in te spelen. Daarop aanvullend maken we ook gebruik van individuele observatiefiches. Zo kunnen we op lange termijn kijken wat ze hebben bijgeleerd of waar we ze op korte termijn nog in kunnen uitdagen of ondersteunen.

¹ Mallaguzin, L. (2010).

SPEL IN DE RUIMTE

We hebben gekozen voor een grote open ruimte, zodat er voor de kinderen veel bewegingsmogelijkheid is. Verschillende hoeken in deze grote ruimte zorgen ervoor dat kinderen wel rustig tot spel kunnen komen.

...Een bewegingshoek met verschillende wescoblokken waar de kinderen zich volop motorisch kunnen ontwikkelen. We merken dat dit zowel bij peuters als bij jongere kinderen sterk in de smaak valt. Naast de wescoblokken hebben wij ook een klimmuur, dewelke voor extra uitdaging zorgt voor de grotere peuters.

...Een speelgoedkeukentje. We merken dat de kinderen graag het gedrag van de begeleiders kopiëren. Zij staan dan ook al snel te kokkerellen in hun speelgoedkeuken. De jongere kinderen kunnen volop gebruik maken van de keukenkasten voor het in- en uitladen van spullen.

...Een eettafel die buiten eetmomenten gebruikt wordt als spelletjestafel of knutseltafel. Kinderen kunnen hier, meestal samen met een begeleider, allerlei materialen ontdekken. Zowel baby's als peuters kunnen experimenteren met verf, zoutdeeg, papier, plasticine,...

...Een rustige hoek, ook wel "baby-zone" genoemd. De rustige hoek bestaat uit een mat, twee wippertjes, leuke boeken en een zetel. De allerkleinste die zich nog niet kunnen voortbewegen kunnen hier op de mat verschillende materialen ontdekken. De grotere peuters weten ook dat ze in deze hoek rustiger moeten spelen zodat de veiligheid van de baby's gegarandeerd blijft.

...Een buitenruimte

BEGELEIDE ACTIVITEITEN

Hierboven staat beschreven dat we werken volgens de Reggio-Emillia visie, dit houdt in dat wij niet thematisch werken. Wij kijken waar de kinderen interesse voor hebben en gaan op zoek naar activiteiten die zich daar bij aansluiten. Enkele thema's die wel elk jaar aan bod komen zijn: Sinterklaas, Kerstmis, Pasen, Moederdag en Vaderdag.

Wanneer we begeleide activiteiten doen proberen we de groep op te splitsen zodat we elk kind voldoende kunnen ondersteunen. Als kinderen geen zin hebben om deel te nemen hoeft dit niet. De kinderen kunnen ook altijd kijken naar wat de rest aan het doen is voordat ze zelf aan de beurt zijn. Een begeleide activiteit kan een knutselactiviteit, een bewegingsactiviteit of een spel zijn. Maar ook het meespelen, als begeleider, met de kinderen valt hieronder. We proberen tijd te maken om echt even in hun spel te kruipen en mee te doen. Op deze manier kan je kinderen extra impulsen en uitdagingen geven terwijl ze in hun spel zitten zonder hun spel te storen of te onderbreken.

TAALBELEID

Omwille van de opleidingen van verschillende begeleiders hebben wij voldoende kennis omtrent de taalontwikkeling van jonge kinderen. In het algemeen zijn wij van mening dat elk kind op zijn of haar eigen tempo moet ontwikkelen en dit is in de taalontwikkeling niet anders. Om de taalontwikkeling zoveel mogelijk te stimuleren zijn wij voortduren aan het praten in Wielewaal. Wij verwoorden wat de kindjes aan het doen zijn, zonder hun spel steeds te onderbreken. Ook moeilijker woorden die in de communicatie tussen de begeleiders gebruikt worden, worden verduidelijkt naar de kindjes toe indien ze hier interesse in hebben. Minstens één keer per dag wordt er een verhaal voorgelezen en ook staan er verschillende boeken ter beschikking van de kindjes zodat ze zelf hun taalontwikkeling kunnen prikkelen.

Doorheen de dag worden veel liedjes gezongen en we merken dat de kindjes niet altijd van in het begin doorhebben wat ze zingen, maar via bepaalde bewegingen en herhalingen hier ook nieuwe woordenschat uit oppikken.

KLEINTJES WORDEN GROOT

Eén van de begeleiders in het Nest heeft tijdens een vorige werkervaring onderzoek gedaan naar de overgang van de kinderopvang naar het kleuteronderwijs. We vinden het zelf belangrijk dat we de peuters zo goed mogelijk voorbereiden om deze stap te maken. Daarom kiezen we ervoor om kinderen vanaf ongeveer 18 maanden een meer vast ritme te laten volgen, dewelke we ook volgen in Wielewaal. We hebben dit dagritme proberen te bepalen op basis van het ritme dat in veel kleuterscholen toegepast wordt.

Doorheen de dag proberen we de **zelfstandigheid** van alle kinderen te stimuleren. Bij de peuters proberen we gerichte instructies te geven en te kijken of ze deze al dan niet kunnen opvolgen. Instructies kunnen opvolgen is één van de belangrijke maatstaven in het onderwijs en we proberen de peuters hier zoveel mogelijk op voor te bereiden.

Een tweede maatstaf is de **zelfredzaamheid**. Kunnen kinderen zichzelf aan en uitkleden? Kunnen kinderen zelfstandig eten en drinken? Kunnen kinderen hun rugzak openmaken? We proberen dit al sterk te stimuleren in de kinderopvang en vragen de ouders ook om hier thuis wat aan te werken.

Elk kind volgt zijn of haar eigen tempo in de ontwikkeling en dit is ook zo met **zindelijkheidstraining**. Wanneer wij merken dat kinderen interesse krijgen in het toilet of verwoorden dat ze kaka of pipi in hun luier hebben, spelen wij hierop in. Als kinderen vaker voor een langere periode een droge luier hebben gaan we met de ouders bekijken of we stap voor stap de zindelijkheidstraining kunnen opstarten. Dit gebeurt heel geleidelijk aan. We beginnen met luiersbroekjes en zo bouwen we dit op het tempo van het kind op. Op de blog vinden de ouders hier ook heel wat informatie over terug.

Rond de leeftijd van 1 jaar en 2 jaar doen wij een oudercontact om de voorbije opvangperiode samen met de ouders eens te overlopen. Wij bekijken de observaties vanuit Wielewaal en bespreken de bevindingen van de ouders thuis. Het oudercontact rond 2 jaar is meer gericht op het naar school gaan en hoe we deze overgang voor het kind het vlotste kunnen laten verlopen.

Om de overgang naar de kleuterschool vlot te laten verlopen, staat er op onze blog een artikel voor de ouders omtrent de voorbereiding op het naar school gaan.

In Wielewaal vullen de begeleiders ook een informatiefiche in over het kind dat naar school zal gaan. De ouders kunnen deze informatie aanvullen en dan aan de klasjuf of klasmeester geven. Op deze fiche staan dingen zoals: Ik speel graag met..., Jij kan mij troosten met..., Dit moet je zeker weten over mij... .

AFSLUIT

Bedankt om het pedagogisch beleid te lezen.

De begeleiders staan altijd open om opmerkingen en tips te ontvangen of om een extra woordje uitleg te geven.

